

EUROPEISKA CENTRALBANKEN

BANKTILLSYN

Tematisk granskning av IFRS 9

Bedömning av institutens
förberedelser inför implementeringen
av IFRS 9

BANKENTOEZICHT

november 2017

BANKTILLSYN BANKU UZRAUDŽĪBA

BANKŲ PRIEŽIŪRA NADZÓR BANKOWY

VIGILANZA BANCARIA

BANKFELÜGYELET

BANKING SUPERVISION

SUPERVISION BANCAIRE BANČNI NADZOR

MAOIRSEACHT AR BHAINCÉIREACHT NADZOR BANAKA

BANKING SUPERVISION

PANGANDUSJÄRELEVALVE

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKOVNI DOHLED

BANKENAUF SICHT

БАНКОВ НАДЗОР BANKTILSYN

ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ PANKKIVALVONTA

SUPRAVEGHERE BANCARĂ BANKOVÝ DOHLAD

SUPERVIŽJONI BANKARJA

SUPERVISIÓN BANCARIA

BANKING SUPERVISION

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKENAUF SICHT

Innehåll

Sammanfattning	2
1 Generella resultat från den tematiska granskningen om IFRS 9	5
1.1 Kvantitativa resultat från den tematiska granskningen om IFRS 9	5
1.2 Kvalitativa resultat från den tematiska granskningen om IFRS 9	7
Förkortningar	13

Sammanfattning

En viktig lärdom från finanskrisen var att förlustmodellerna i bankernas redovisningsstandarder ofta ledde till avsättningar som ansågs vara "för små och försena". Detta fick G20-ländernas ledare att rekommendera ledande normgivare på redovisningsområdet att överväga ändringar av standarderna för avsättningar så att framtidsblickande information införlivas i beräkningen av kreditförluster. Den nya redovisningsstandarden för finansiella instrument (IFRS 9) har därför utformats för att säkerställa att avsättningar görs på ett bättre sätt och i god tid. I IFRS 9 fastställs även nya krav på klassificering och mätning, enligt vilka finansiella tillgångar klassificeras efter den affärsmodell de hålls inom samt vilka avtalsmässiga egenskaper kassaflödet har.

Standarden träder i kraft den 1 januari 2018 och ersätter den nuvarande redovisningsstandarden IAS 39. Med tanke på hur komplicerad den nya standarden är och vilka utmaningar som instituten kommer att ställas inför vid implementeringen fattades ett beslut inom den gemensamma tillsynsmekanismen (SSM) om att genomföra en tematisk granskning om IFRS 9 för betydande och mindre betydande institut som en del av tillsynsprioriteringarna för 2016 och 2017. Granskningen av betydande institut omfattar samtliga betydande institut som rapporterar enligt IFRS¹ och genomfördes av de gemensamma tillsynsgrupperna. Den bygger på information som instituten gjorde tillgänglig under det första kvartalet 2017 och genomfördes genom analys av relevanta dokument, intervjuer med bankernas ledningar samt tillsynsdialoger där resultaten diskuterades och framfördes. Bedömningen baserades i första hand på vad som anses vara bästa praxis på internationell nivå, vilket fastställs i de vägledningar som har getts ut av Baselkommittén för banktillsyn (BCBS) och Europeiska bankmyndigheten (EBA). Den tematiska granskningen av mindre betydande institut genomfördes på ett urval institut i nära samarbete med de nationella behöriga myndigheterna. Den är baserad på ett självutvärderingsformulär, som bygger på EBA:s mallar och tar hänsyn till proportionalitetsprincipen och de mindre betydande institutens specifika egenskaper. De primära målen med den tematiska granskningen av betydande och mindre betydande institut är att utvärdera i vilken utsträckning instituten är förberedda på införandet av IFRS 9, bedöma de potentiella effekterna på avsättningar och förespråka en konsekvent tillämpning av den nya standarden.

I den här rapporten presenteras de första kvantitativa och kvalitativa resultaten av den tematiska granskningen gällande IFRS 9 av betydande och mindre betydande institut.

Baserat på information som har rapporterats av de betydande institut som har kommit långt med förberedelserna (och därmed har bästa data) beräknas den fullt infasade genomsnittliga negativa effekten på den regleringsmässiga kärnprimärkapitalrelationen (CET1) uppgå till 40 baspunkter. De data som har

¹ Med några undantag som beskrivs nedan: se avsnittet om granskningens omfattning.

rapporterats av mindre betydande institut som har kommit långt med förberedelserna visar att den fullt infasade genomsnittliga negativa effekten på regleringsmässigt kärnprimärkapital uppgå till 59 baspunkter. Det här resultatet tyder på att IFRS 9 i tillsynstermer sannolikt har en större effekt på institut som använder schablonmetoden än på institut som använder internmetoden (IRB-metoden) för kreditrisk.²

Förutom den kvantitativa effekten ger rapporten en sammanfattning av de främsta kvalitativa resultaten från den tematiska granskningen för betydande och mindre betydande institut. Flera områden som har identifierats som högst relevanta för implementeringen av IFRS 9 tas upp. Den övergripande slutsatsen är att det hos vissa institut fortfarande finns utrymme för förbättringar för att åstadkomma en implementering av IFRS 9 som håller hög kvalitet. Tillsynsmyndigheten har generellt observerat att de största betydande instituten har kommit längre i förberedelserna än betydande institut av mindre storlek. Den största utmaningen anses vara mätning av nedskrivningar, eftersom den kräver stora förändringar i institutens interna processer och system. Institutet har också stött på svårigheter med klassificering och mätning av finansiella instrument. Den tematiska granskningen av betydande och mindre betydande institut visar att en stor majoritet av instituten arbetar intensivt med implementeringen av IFRS 9. Många av dem har redan slutfört kartläggningen av finansiella instrument i klassificerings- och mätsyfte och använder sina befintliga interna modeller som grund för att implementera det nya ramverket för nedskrivning för förväntade kreditförluster. Trots ansträngningarna måste många institut fortfarande förstärka sin styrning av modellerna för förväntade kreditförluster och förbättra sina redovisningsprinciper, vilka ofta är alltför oklara. Förbättringar behövs till exempel rörande SPPI-testet (solely payments of principal and interest) samt definitionen av fallissemang i redovisningen. Dessutom krävs ytterligare arbete inom SICR-bedömningen (significant increase in credit risk), införlivandet av framåtblickande information i mätningar av förväntade kreditförluster, validering och bakåttestning. I många fall finns det fortfarande möjligheter att jämkä samman de redovisnings- och regleringsmässiga definitionerna i lagstiftningen. Institutet arbetar fortfarande med att införliva EBA:s riktlinjer om förväntade kreditförluster i sina principer och processer.

Den här tillsynsundersökningen omfattar 106³ betydande institut som utarbetar sina finansiella rapporter i enlighet med IFRS på den högsta konsolideringsnivån och som

² Baserat på den kvantitativa information som instituten lämnat väntas den genomsnittliga effekten av kärnprimärkapitalrelationen bli högre för mindre betydande institut. En möjlig förklaring är att mindre betydande institut huvudsakligen använder schablonmetoden för tillsynskraven gällande kreditrisk. Ett mycket enkelt exempel visar att om två institut har samma risknivå i sina exponeringar skulle samma ökning av bokföringsmässiga avsättningar få en större effekt på kärnprimärkapitalet för portföljer på vilka schablonmetoden används än för portföljer där internmetoden används beroende på hanteringen av bokföringsmässiga avsättningar (under förutsättning av att det institut som använder internmetoden har ett underskott och följaktligen redan räknar av detta från kärnprimärkapitalet). Skillnaden mellan bokföringsmässiga avsättningar under IAS 39 och förväntade förluster för portföljer under internmetoden – underskottet – kommer, helt eller delvis, att absorbera effekten på kärnprimärkapitalet av ökningen i avsättning när IFRS 9 först tillämpas (vilket inte vore fallet för portföljer under schablonmetoden).

³ Den tematiska granskningen av IFRS 9 genomförs på den högsta konsolideringsnivån. Vissa betydande institut har undantagits från undersökningen på grund av: i) att de tillämpar nationell god redovisningssed istället för IFRS, ii) att de är dotterbolag till betydande institut eller filialer, eller iii) att individuella undantag görs beroende på särskilda faktorer (t.ex. sammanslagningar).

står under ECB:s direkta tillsyn. Till stöd för tillsynsundersökningen har ECB:s banktillsyn och de nationella behöriga myndigheterna tagit fram en vägledning med tillsynsmyndigheternas förväntningar och poängsättningskriterier för bedömning av betydande institut. Syftet är att genomföra en konsekvent bedömning av hur förberedda instituten är för att implementera IFRS 9 samt att stödja implementeringen av denna. En förenklad metodologisk vägledning för mindre betydande institut (där dessa instituts specifika egenskaper beaktades) gavs därefter ut. Den är avsedd för de nationella behöriga myndigheterna. Den tematiska granskningen av mindre betydande institut genomfördes på ett urval av 77 institut i nära samarbete mellan ECB:s banktillsyn och de nationella behöriga myndigheterna.

Den första fasen av undersökningen för betydande institut genomfördes för de institut som var förberedda för bedömning första kvartalet 2017. De institut som inte var fullt förberedda inför bedömningen mottog ett varningsbrev under det första kvartalet 2017 och de kommer att bedömas av de gemensamma tillsynsgrupperna senast den 30 november 2017. Resultat och korrigerande åtgärder kommer att meddelas instituten, och de gemensamma tillsynsgrupperna följer upp olösta frågor under 2018. Tillsynsdialoger har emellertid hållits med de institut som redan (delvis eller till fullo) har bedömts under den tematiska granskningen. Dialogerna har mestadels bekräftat de resultat som identifierats. Tillsynsmyndigheterna har, inom alla områden som omfattas av den tematiska granskningen av betydande institut, observerat att instituten har gjort vissa framsteg efter diskussionerna om de individuella resultaten. De tydligaste förbättringarna har identifierats för ett begränsat antal institut inom området styrning, följt av affärsmodell, SPPI-test och definitionen av fallissemang. Flera institut har också rapporterat förbättringar i SICR-metodiken och deras mätning av förväntade kreditförluster. Det återstår dock många problem kring implementeringen av IFRS 9 som behöver lösas. Tillsynsmyndigheterna kommer noga följa institutens implementering av den nya standarden.

1 Generella resultat från den tematiska granskningen om IFRS 9

Som väntat är implementeringen av den nya standarden en stor utmaning och instituten arbetar hårt för att vara redo när standarden börjar gälla. Sett till de första resultaten från den tematiska granskningen är det tydligt att det hos vissa institut fortfarande finns utrymme för förbättringar. Det här gäller inte enbart ramverket för nedskrivningar, som kräver stora förändringar av interna system och processer, utan också andra aspekter rörande klassificering och mätning av finansiella instrument, som hos många institut ännu inte är på den erforderliga miniminivån. Det nya ramverket för förväntade kreditförluster anses generellt vara den mest utmanande delen av IFRS 9-standardens, eftersom den kräver en kraftigt utökad roll för riskhanteringen, betydligt bättre tillgång till data och expertbedömningar inom redovisningen. Dessa faktorer kräver stark styrning och tydliga interna processer.

Tillsynsmyndigheterna har generellt observerat att nivån på förberedelserna varierar mellan de granskade instituten. Betydande institut som ansågs ligga efter sina likar i implementeringen av IFRS 9 mottog därför under det första kvartalet 2017 ett brev från tillsynsmyndigheterna med en beskrivning av de främsta farhågorna kring förberedelserna och krav på en åtgärdsplan. Efter flera diskussioner med branschen har det blivit tydligt att det här initiativet, liksom den tematiska granskningen, har bidragit till en ökad medvetenhet bland instituten om vilka utmaningar implementeringen av standarden medför. Många institut har därför vidtagit korrigerande åtgärder och avsatt mer resurser till projektet.

1.1 Kvantitativa resultat från den tematiska granskningen om IFRS 9

Tillsynsmyndigheterna har även inhämtat institutens beräkningar av den potentiella kvantitativa effekten och motsvarande effekt på den i IFRS 9 regleringsmässiga kapitaltäckningsgraden när den först träder i kraft. Beräkningarna gjordes baserat på de uppgifter som fanns tillgängliga första kvartalet 2017. Den genomsnittliga beräknade kvantitativa effekten för de betydande institut som omfattas av den tematiska granskningen är i stort sett i linje med de resultat som framkom för det urval av institut som ingick i EBA:s andra konsekvensbedömning rörande IFRS 9⁴ vilken offentliggjordes den 13 juli 2017. Om enbart de bättre förberedda instituten i urvalet av betydande institut beaktas beräknas den fullt infasade genomsnittliga negativa effekten från IFRS 9 på kärnprimärkapitalrelationen uppgå till 40 baspunkter⁵. Denna effekten är lägre än den genomsnittliga effekten för hela urvalet av betydande institut som omfattas av den tematiska granskningen.

⁴ Se [EBA report on results from the second EBA impact assessment of IFRS 9](#)

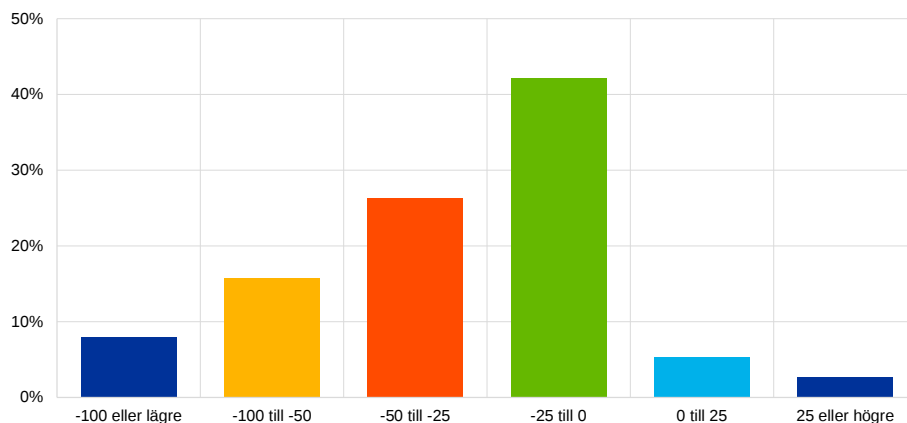
⁵ Genomsnittet innefattar enbart institut som rapporterar en negativ effekt.

Diagram 1

Kvantitativ bedömning av IFRS 9: effekt på kärnprimärkapitalrelationen för betydande institut⁶

Effekt i intervall för institut som har kommit längre i förberedelsearbetet

(Enhet: baspunkter. Lodrät axel: procentandel av institut. Vågrät axel: effekt på kärnprimärkapitalrelationen)

Källa: Data från de kvantitativa mallar som instituten lämnat in

Med tanke på det kommande stresstest 2018, som för första gången kommer att beakta IFRS 9, uppmuntrar ECB:s banktillsyn institut att tilldela tillräckliga resurser till detta, också i syfte att säkerställa att dataförfrågningar kan behandlas effektivt och korrekt och i enlighet med den relevanta stresstestmetoden.

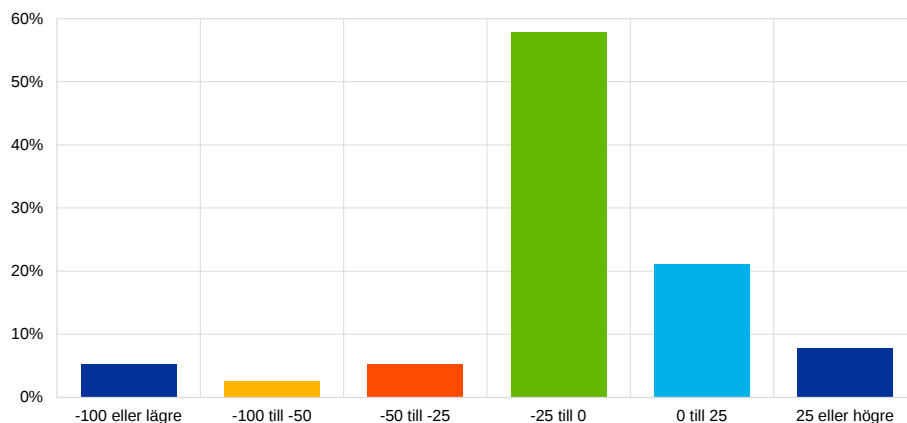
⁶ De intervall som presenteras avser den totala effekten från tillämpningen av IFRS 9, det vill säga den effekt som uppstår på grund av klassificering och mätning samt den effekt som uppstår på grund av redovisning av förväntade kreditförluster. Den positiva effekt som visas i diagrammet beror i första hand på den effekt som uppstår på grund av klassificering och mätning av finansiella instrument enligt de nya redovisningsreglerna i IFRS 9.

Diagram 2

Kvantitativ bedömning av IFRS 9: effekt på kärnprimärkapitalrelationen för mindre betydande institut

Effekt i intervall för mindre betydande institut som har kommit längre i förberedelsearbetet

(Enhet: baspunkter. Lodrät axel: procentandel av institut. Vågrät axel: effekt på kärnprimärkapitalrelationen)

Källa: Data härrörande från de kvantitativa mallar som mindre betydande institut lämnat in

För mindre betydande institut, med beaktande enbart av de mindre betydande institut som har kommit långt i förberedelserna, beräknas den genomsnittliga fullt infasade negativa effekten av IFRS 9 på kärnprimärkapitalrelationen uppgå till 59 baspunkter⁷. I likhet med betydande institut är effekten lägre än den genomsnittliga effekten för hela urvalet, och den största effekten uppstår på grund av de nya nedskrivningskraven.

1.2 Kvalitativa resultat från den tematiska granskningen om IFRS 9

Den tematiska granskningen för betydande institut har fokuserat på nio områden som tillsynsmyndigheterna har identifierat som högst relevanta för korrekt tillämpning av IFRS 9. I den här rapporten ges en översiktlig bild av resultaten med beaktande av vart och ett av fokusområdena samt beskrivningar av bästa praxis som observerats. För betydande institut bygger dessa resultat på den bedömning som genomfördes under det första kvartalet 2017 samt den tillsynsdialog som fördes med instituten fram till mitten av juli 2017. För mindre betydande institut bygger resultaten på den bedömning som genomfördes av 77 institut.

Det är viktigt att påpeka att alla de aspekter som omnämns i rapporten kan ha förbättrats sedan dess. Tillsynsmyndigheterna övervakar kontinuerligt institutens implementeringsaktiviteter, i synnerhet dem för vilka rekommendationer gavs rörande specifika problem som identifierades under bedömningen.

⁷ Genomsnittet innefattar enbart institut som rapporterar en negativ effekt.

De flesta resultat gäller både betydande och mindre betydande institut. I de fall där väsentliga skillnader observerades mellan resultaten för betydande institut och resultaten för mindre betydande institut uttrycks detta tydligt i rapporten.

1.2.1 Styrning, processer, system och rapportering

Generellt arbetar instituten intensivt med att anpassa sina processer till IFRS 9, och de gör stora investeringar i utvecklingen av sina IT-system. De flesta projektplaner ansågs vara i stort sett tillräckliga, eftersom de berörde alla ledningsnivåer och alla relevanta organisatoriska enheter (i synnerhet riskhantering, finans, företag, IT och revision). I de fall resultaten från granskningen inte var tillfredsställande, uppmanade tillsynsmyndigheterna instituten att förbättra sin projektstyrning och betonade att ledningsorganets deltagande och ansvarighet är av avgörande betydelse. Ytterligare förbättringsområden är tillgången till och kvaliteten på intern dokumentation rörande metoden för förväntade kreditförluster samt rapporteringsprinciper. Gällande det senare observerades förbättringar hos vissa institut efter tillsynsdialogen.

Slutligen förväntas det att rigorös styrning och interna kontrollprocesser för att utvärdera externa leverantörer ska finnas på plats. Detta är ännu mer relevant för mindre institut eftersom de är mer beroende av produkter från tredje part, .t.ex. modeller, data och scenarier. Produkter som tillhandahålls av externa leverantörer ska vara anpassade till institutets riskprofil och institutet ska ha en god förståelse av dem.

1.2.2 Bedömning av affärsmodeller för klassificering av finansiella instrument

Den stora majoriteten av de betydande instituten har tagit fram utkast till principer och infört lämpliga processer för affärsmodellbedömningen så att de kan klassificera finansiella instrument enligt de nya kriterierna. De flesta institut hade dessutom redan genomfört en inledande kartläggning av befintliga finansiella instrument/portföljer mot de identifierade affärsmodellerna.

I vissa fall verkade emellertid utkasten till regler för klassificering av finansiella instrument inom affärsmodeller vara ganska vaga, med alltför mycket tolkningsutrymme. Vissa institut har senare åtgärdat dessa svagheter, men de flesta institut behöver arbeta vidare med detta. I synnerhet observerades att principerna för affärsmodellbedömningen i flera fall saknade en tydlig koppling till institutets styrning, ersättningssystem och riskhantering. Ett annat område där redovisningsprinciperna bör vara mer exakta är omklassificeringen av finansiella instrument på grund av förändrade affärsmodeller.

Slutligen behövs även tydligare definitioner av vilken nivå av försäljning av finansiella instrument som ska anses ovanlig eller obetydlig.

1.2.3 Klassificering och mätning: SPPI-testet (solely payments of principal and interest)

De flesta betydande institut har standardiserade processer för att testa om avtalsmässiga kassaflöden från ett finansiellt instrument enbart utgör betalningar av kapitalbelopp och ränta. SPPI-testet måste klaras för att finansiella instrument ska klassificeras till upplupet anskaffningsvärde eller till verkligt värde genom annan inkomst (fair value through other comprehensive income, FVOCI). Dessa standardiserade processer består ofta av detaljerade checklistor och beslutsträd som har tagits fram internt eller av externa konsulter.

Vissa institut, både betydande och mindre betydande institut, saknar en tydlig definition av det referenstest som behövs för att bedöma om finansiella instrument med ett modifierat tidsvärde för pengar uppfyller SPPI-kriteriet.

Tillsynsmyndigheterna följer noga utvecklingen på det hör området. Som allmän förväntan ska institutet ha en standardiserad process för att i sina system bedöma och identifiera finansiella instrument med kritiska SPPI-egenskaper.

1.2.4 Nedskrivningar: definition av fallissemang inom IFRS 9

Generellt tillämpar betydande institut en konsekvent definition av fallissemang för både den interna kreditriskhanteringen och IFRS 9. Institutet arbetar dessutom med att sammanföra de redovisnings- och regleringsmässiga definitionerna av fallissemang. Vissa institut behöver fortfarande bli bättre på den här punkten. Här ser tillsynsmyndigheterna gärna att EBA:s definition av nödlidande exponeringar används för den interna riskhanteringen och i offentliga finansiella rapporter⁸. Institutet kan bli bättre på att fastställa konsekventa väsentlighetströsklar för att identifiera fallissemang. Generellt finns det dock ett engagemang för att sammanföra dessa med dem som kommer att tillämpas för regleringsmässiga syften⁹. Institutet bör även mer exakt definiera förhållandena för att ta ut exponeringar ur steg 3-klassen (dvs. exponeringar med kreditförluster), inklusive den potentiella definitionen av kureringsperioder i linje med EU:s relevanta tillsynsreglering¹⁰.

1.2.5 Nedskrivningar: SICR-bedömning (significant increase in credit risk)

Vid varje rapporteringsdatum måste institut bedöma om en betydande ökning av kreditrisken (SICR) har inträffat sedan den ursprungliga beskrivningen av ett finansiellt instrument. Det här måste göras för att avgöra om förväntade

⁸ Se [Vägledning till banker om nödlidande lån](#).

⁹ EBA Draft Regulatory Technical Standards 2016/06 on the materiality threshold for credit obligations past due under Article 178 of Regulation (EU) No 575/2013

¹⁰ Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 2015/227 av den 9 januari 2015 om ändring av genomförandeförordning (EU) nr 680/2014 om tekniska standarder för genomförande av instituts tillsynsrapportering enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013.

kreditförluster mäts som förväntade kreditförluster under livslängden, dvs. om de här exponeringarna ska överföras från etapp 1 till etapp 2. SICR-bedömningen ska bygga på både kvantitativa och kvalitativa indikatorer.

En majoritet av både de betydande och mindre betydande instituten fokuserar i sin bedömning på kvantitativa indikatorer. Den relativa förändringen i sannolikheten för fallissemang (PD) är den viktigaste faktorn (tillsammans med en absolut förändring av PD) för att avgöra om en SICR har inträffat. Tillsynsmyndigheten förväntar sig att om dessa exponeringar tas upp på bevakningslistan, om anståndsåtgärder tillämpas eller förfall till betalning sedan mer än 30 dagar efter förfallodagen skulle detta av institut användas som backstoppindikator. Resultaten från den tematiska granskningen av betydande och mindre betydande institut bekräftar att några institut lever upp till den här förväntningen. En definition av tydliga regler och potentiella kureringsperioder för att föra tillbaka exponeringar klassificerade som steg 2 till steg 1 är ett område som instituten bör ägna mer uppmärksamhet åt.

Vissa betydande och mindre betydande institut avser dessutom att använda sig av undantaget "låg kreditrisk". Detta tillåter att institut antar att kreditrisken för ett finansiellt instrument inte har ökat i väsentlig grad sedan den ursprungliga beskrivningen om det finansiella instrumentet bedöms ha en "låg kreditrisk" vid rapporteringstillfället. Det rekommenderas dock att dessa undantag är väl dokumenterade, motiverade och, vad gäller låneexponeringar, begränsade.

1.2.6 Nedskrivningar: införlivande av framåtblickande information i nedskrivningsmodellen för förväntade kreditförluster

Majoriteten av instituten kommer att införliva framåtblickande information i nedskrivningsmodellen för förväntade kreditförluster baserat på flera scenarier. De flesta instituten kommer att använda sig av en treårsperiod som tidshorisont för framåtblickande information, medan vissa institut kommer att använda sig av en period på tre till fem år. Det är viktigt att den framåtblickande informationen begränsas till en rimlig tidsperiod, eftersom prognoserna då blir mer tillförlitliga. Inom det här området behövs förbättringar framför allt inom styrning rörande framåtblickande information, eftersom ett betydande antal institut har otillräcklig intern dokumentation om införlivandet av framåtblickande information. Dessutom planerar ett antal institut att enbart använda ett fåtal makroekonomiska variabler, t.ex. bruttonationalprodukt (BNP), utan att identifiera annan framåtblickande information som vore relevant för att fastställa förväntade kreditförluster på mer detaljerad nivå.

Värderingen av säkerheter kan spela en betydelsefull roll i beräkningen av avsättningar i nedskrivningsmodellen för förväntade kreditförluster, i synnerhet om säkerheter förväntas tas i anspråk någon gång i framtiden. På grund av detta ska institut vara försiktiga i syfte att återspegla den inneboende osäkerheten. Med tanke t.ex. på den inneboende genomföranderisken vid realisering av värdet på säkerheter bör instituten mycket noga överväga fall där den säkerställda delen ökar med tiden.

Sådana fall bör byggas på stark bevisföring för att högre värderingar är hållbara, vilket beskrivs för fast egendom i vägledningen om nödlidande lån¹¹.

I synnerhet för mindre betydande institut, som ofta använder framåtblickande information och makroekonomiska scenarier som tagits fram av externa leverantörer, är det viktigt att påpeka att instituten ska säkerställa att scenarierna är anpassade till deras verksamhet och kreditriskexponering. Vid den här tidpunkten är det bara ett fåtal mindre betydande institut som använder interna makroekonomiska analyser för att ta fram scenarier. Om expertbedömningar används ska de förklaras och dokumenteras väl. Det är också viktigt att alla avvikelser som uppstår på grund av expertbedömningar hos betydande och mindre betydande institut uppvisar samma generella riktning som de kvantitativa prognoserna.

1.2.7 Nedskrivningar: validering och bakåttestning

Hos nästan alla institut finns det utrymme för förbättringar i arbetet med att ta fram en korrekt och tillförlitlig process för validering och bakåttestning till modellen för förväntade kreditförluster enligt IFRS 9. Vissa brister identifierades i valideringsfunktionen, till exempel bristande oberoende från modellutvecklingen, otydlig definition av roller och ansvarsområden samt brist på resurser och expertkunskaper. Dessutom har brister i valideringsramverket identifierats, som t.ex. avsaknad av tydlig separation mellan modellkomponenter (konstruktion/indata/utdata). Efter tillsynsdialogen observerades emellertid vissa förbättringar hos betydande institut vad gäller processen och dess dokumentation.

Undersökningen av mindre betydande institut visar att dessa institut fortfarande arbetar med att ta fram ett ramverk för validering och bakåttestning. De mindre betydande instituten planerar att validera och bakåttesta modellerna en gång per år.

Alla institut som uppvisade svagheter på området validering och bakåttestning uppmanas att avdela tillräckligt kvalificerade medarbetare till projektet, eftersom processer för validering och bakåttestning ska finnas på plats före 2018. Institutet ska dessutom ha omfattande dokumentation om ramverket och processen för modellvalidering. Syftet med de periodiska granskningarna är att säkerställa att antagandena i modellen fortfarande är giltiga och att ny information tas i beaktande.

1.2.8 Nedskrivningar: beräkning av förväntade kreditförluster under livslängden

Alla institut förväntas följa EBA:s riktlinjer om förväntade kreditförluster¹², även om majoriteten av instituten ännu inte har införlivat riktlinjerna i sina interna policymanualer.

¹¹ ECB:s banktillsyns vägledning till banker om nödlidande lån, mars 2017.

¹² EBA Guidelines 2017/06 on credit institutions' credit risk management practices and accounting for expected credit losses.

Alla institut som använder IRB-modeller för regleringsmässiga syften utvecklar IFRS 9-modeller som bygger på följande parametrar: sannolikhet för fallissemang (PD), förlust givet fallissemang (LGD) och exponering vid fallissemang (EAD), i första hand med utgångspunkt i befintliga tillsynsmodeller. Instituterna ska emellertid säkerställa att skillnaderna mellan IRB-modellerna och IFRS 9-modellkraven tas upp på ett korrekt sätt genom nödvändiga justeringar. Många institut beräknar livslängds-PD från det ettåriga PD-värdet med hjälp av allmänt accepterade metoder (t.ex. migrationsmatriser). Vad gäller LGD och EAD har instituten inte kommit så långt med att utveckla egna modeller, särskilt vad beträffar införlivandet av framåtblickande information. Det är viktigt att notera att förväntade kreditförluster som är lika med noll bör vara ovanliga, även för exponeringar med låg kreditrisk.

1.2.9 Nedskrivningar: ytterligare överväganden för portföljer under schablonmetoden

Som väntat är institut med IRB-modeller som har godkänts av tillsynsmyndigheter i allmänhet väl förberedda sett till expertkunskaper och kunskap om modellering, också för portföljer för vilka man för närvarande använder schablonmetoden. För institut som enbart använder schablonmetoden utgör dock utvecklingen av ramverket för förväntade kreditförluster den största utmaningen med implementeringen av IFRS 9. Det senare gäller i synnerhet mindre betydande institut, eftersom de oftast använder schablonmetoden för beräkning av kreditrisk. Instituterna uppgav att de främsta utmaningarna med att utveckla ramverket för förväntade kreditförluster var brist på (historiska) data, resurser och tekniska kunskaper om modellering. I ett fåtal fall används expertbedömningar för att validera eller åsidosätta de indata som användes för att beräkna förväntade kreditförluster. En sista punkt som ger upphov till frågor är expertbedömningarnas roll i behandlingen av portföljer med låg andel fallissemang.

Förkortningar

CET1	kärnprimärkapital (Common Equity Tier 1)	IFRS	International Financial Reporting Standard
EAD	exponering vid fallissemang	IRB	internal ratings-based (som bygger på intern rating)
EBA	Europeiska bankmyndigheten	LGD	förlust givet fallissemang (loss given default)
ECB	Europeiska centralbanken		
ECL	förväntade kreditförluster (Expected Credit Losses)	PD	sannolikhet för fallissemang (probability of default)
BNP	bruttonationalprodukt	SA	schablonmetoden
FLI	forward-looking information	SICR	betydande ökning av kreditrisk (significant increase in credit risk)
FVOCI	verkligt värde genom annan inkomst (fair value through other comprehensive income)	SPPI	enbart betalning av kapitalbelopp och ränta (solely payment of principal and interest)
IAS	den internationella redovisningsstandarden (International Accounting Standard)	SSM	den gemensamma tillsynsmekanismen

© Europeiska centralbanken, 2017

Postadress 60640 Frankfurt am Main, Tyskland
Telefon +49 69 1344 0
Webbplats www.bankingsupervision.europa.eu

Alla rättigheter förbehålls. Återgivning för undervisningsändamål och icke-kommersiella syften är tillåten, under förutsättning att källan anges.

Stoppdatum för de uppgifter som medtas i denna rapport var den 15 juli 2017.

ISBN 978-92-899-3083-3 (pdf)
DOI 10.2866/75042 (pdf)
EU katalognr QB-05-17-040-SV-N (pdf)